

Projekt ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego powstał na podstawie projektowanej w 2011 r. nowelizacji ustawy o zarządzaniu kryzysowym, której elementem miało być wprowadzenie przepisów dotyczących systemu powiadamiania alarmowego i zmniejszenie czasu oczekiwania na reakcję służb ratunkowych na zgłoszenie, a tym samym poprawa bezpieczeństwa obywateli i zwiększenie efektywności współdziałania służb.

Regulacja w sposób kompleksowy normuje zagadnienia z zakresu systemu powiadamiania ratunkowego, opierając system powiadamiania ratunkowego na centrach powiadamiania ratunkowego. W projekcie określone zostały zadania systemu powiadamiania ratunkowego, z których podstawowym pozostaje obsługa zgłoszeń alarmowych kierowanych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999, w taki sposób, aby umożliwić odpowiednim podmiotom, w szczególności Policji, Państwowej Straży Pożarnej i jednostkom systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, zaangażowanie właściwych zasobów ratowniczych, które powinny być zadysponowane w związku ze zgłoszeniem alarmowym.

Projekt wskazuje organy oraz podmioty właściwe w sprawach powiadamiania ratunkowego, ich zadania oraz organizację systemu powiadania ratunkowego.

W proponowanych przepisach przewidziano regulację dotyczącą wymogów, które postawione zostaną operatorom numerów alarmowych, zasady ich szkolenia oraz sposób finansowania systemu powiadamiania ratunkowego. Projekt zawiera regulację technicznej strony funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego.

Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach, a także biorąc pod uwagę zaawansowanie prac prowadzonych przez organy centralne i wojewodów w zakresie organizacji systemu powiadamiania ratunkowego przyjęto, że optymalnym rozwiązaniem, zarówno pod względem poprawy obsługi zgłoszeń alarmowych, jak również ekonomizacji wydatków, będzie zorganizowanie Centrów Powiadamiania Ratunkowego według modelu operatorskiego, zagadnienie dysponowania własnych zasobów ratowniczych pozostawiając właściwym podmiotom, do których zadań należy ochrona życia, zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także mienia i środowiska.

Ustawa normuje następujące zagadnienia z zakresu powiadamiania ratunkowego:

- zadania systemu powiadamiania ratunkowego,
- organy właściwe w sprawach powiadamiania ratunkowego,
- zadania organów i innych podmiotów, o których mowa powyżej,
- organizację systemu powiadamiania ratunkowego, w tym kwestie techniczne oraz zasady szkolenia operatorów numerów alarmowych,
- zasady finansowania systemu powiadamiania ratunkowego.

Wprowadzona struktura podziału kompetencji w zakresie funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego powinna być następująca: organem, który planuje i organizuje system powiadamiania ratunkowego oraz nadzoruje i koordynuje jego funkcjonowanie na terenie kraju będzie minister właściwy do spraw administracji publicznej. Dodatkowo, minister odpowiadał będzie za upowszechnianie wiedzy o numerach alarmowych, co jest zadaniem istotnym, bowiem – w interesie osób zamieszkujących, bądź przebywających na terenie UE - Komisja Europejska nakazała poszczególnym państwom członkowskim upowszechnianie wiedzy na temat numeru alarmowego 112. Dostępność tej wiedzy, a w konsekwencji znajomość zasad funkcjonowania numeru alarmowego, z pewnością przyczyni się do wzrostu poczucia

bezpieczeństwa obywateli Polski. Ponadto, propagowane będą informacje na temat właściwych zachowań towarzyszących wzywaniu pomocy oraz zasadności korzystania z numeru alarmowego. Dzięki temu, zmniejszeniu może ulec ilość zgłoszeń fałszywych i złośliwych.

Wojewoda z kolei tworzyć będzie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w strukturze urzędu wojewódzkiego lub będzie mógł, w drodze porozumienia, powierzyć jego organizowanie i prowadzenie staroście lub prezydentowi miasta na prawach powiatu, służbie, inspekcji lub straży wchodzącej w skład zespolonej administracji wojewódzkiej.

Centra Powiadamiania Ratunkowego tworzone będą w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie prawidłowej obsługi zgłoszeń alarmowych, przy zachowaniu jednolitych standardów funkcjonowania na terenie całego kraju oraz przy zastosowaniu zasady zastępowalności centrów w razie miejscowej awarii systemu teleinformatycznego bądź jego przeciążenia.

Mówiąc o „jednolitych standardach” funkcjonowania, projektodawca ma na myśli to, że wszystkie Centra Powiadamiania Ratunkowego, a więc funkcjonujące na terenie całego kraju, pracować będą według tych samych procedur. Powyższe należy rozumieć w ten sposób, że z punktu widzenia obywatela nie będzie miało znaczenia czy jego zgłoszenie alarmowe odebrane zostanie w Centrum Powiadamiania Ratunkowego właściwym względem miejsca położenia (pobytu), czy też w jakimkolwiek innym, bowiem działaniach służb ratowniczych w związku z jego zgłoszeniem będą podjęte dokładnie w taki sam sposób i w takim samym czasie. Taki sposób reakcji na zgłoszenie alarmowe wynika także z wprowadzanej ustawą zasady „wzajemnej zastępowalności”, którą należy rozumieć w ten sposób, że system teleinformatyczny, o ile z jakichkolwiek względów (np. miejscowej awarii lub przeciążenia systemu) nie będzie mógł skierować połączenia do Centrum Powiadamiania Ratunkowego właściwego względem miejsca położenia (pobytu) wykonującego połączenie telefoniczne do numeru alarmowego, automatycznie skieruje je do innego CPR, co skutkować będzie – o czym była mowa powyżej – uruchomieniem właściwych zasobów ratowniczych.

W Centrach Powiadamiania Ratunkowego obsługiwane będą zgłoszenia alarmowe, w szczególności kierowane na numery alarmowe 112, 997, 998 i 999. W projekcie ustawy przewiduje się obsługę zgłoszeń alarmowych kierowanych na inne numery alarmowe podmiotów, do których zadań należy ochrona życia, zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także mienia i środowiska. W projekcie regulacji nie zamieszczono katalogu „innych numerów alarmowych”, gdyż przyjęto założenie, że ich enumeratywne wyliczenie mogłoby utrudnić włączanie do systemu powiadamiania ratunkowego kolejnych numerów.

Podmiot, który podejmie decyzję o wystąpieniu z wnioskiem o włączenie swojego numeru alarmowego do systemu powiadamiania ratunkowego, będzie musiał uprzednio uzgodnić z dostawcami publicznie dostępnych usług telefonicznych warunki techniczne obsługi użytkowanego numeru alarmowego oraz własnego stanowiska kierowania, w sposób umożliwiający współpracę z systemem powiadamiania ratunkowego. Podmiot ten będzie też zobowiązany pokrywać koszty włączenia swojego numeru alarmowego do systemu powiadamiania ratunkowego oraz jego utrzymania w wysokości proporcjonalnej do ilości zgłoszeń kierowanych na ten numer.

W Centrum Powiadamiania Ratunkowego obsługiwane będą również zgłoszenia alarmowe przekazane za pośrednictwem zewnętrznych systemów monitoringu (np. system eCall), z wyłączeniem systemów sygnalizacji pożarowej, które w dalszym ciągu obsługiwane będą przez Państwową Straż Pożarną.